
Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag PO

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Obs de Achtbaan
Adres	Distelweg 56
Postcode en plaats	2215DZ Voorhout
E-mailadres school	tamara.versteeg@obsdeachtbaan.nl
Telefoonnummer school	0252217410
Directeur	T. Peters
Adjunct-directeur	G. Rietkerk J. Stout G. vd Weiden
Daltoncoördinator	T. Versteeg E. Paauw L. van Rhijn
Aantal groepen (PO)	24
Aantal leerlingen	585
Populatie (PO)	
Aantal leraren	45
In bezit van Daltoncertificaat	37
Bezig met Daltoncursus	2 coördinator cursus, 6 met de start cursus
Nevenvestigingen	Achtbaan Cluster Achtbaan Beukenrode
Stand van zaken inspectie	
Visitatieteam	
Voorzitter	dhr. L. Pinckaers
Lid 1.	mevr. P. Burgering
Lid 2.	mevr. L den Hartog
Lid 3.	mevr. M. Jacquemijns
Lid 4.	mevr. C. De Haan
Lid 5.	mevr. L. Trinthamer- de Kleijn
Lid 6.	mevr. L.Schrijvers
Datum visitatie	19 - 11 - 2019
Soort visitatie	versnelde visitatie licentieverlenging

(besluit vorige visitatie)

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Binckhorstlaan 36, M 1.19
2516 BE Den Haag
Tel. 070 - 331 52 52
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieverzoek

aanbeveling 1.

1

Geef op een eenduidige wijze meer vorm dan momenteel het geval is aan eigenaarschap. Zorg dat er voldoende ruimte is voor het nemen van eigen verantwoordelijkheid door zowel de leerling als de leerkracht. Zorg ook voor voldoende ruimte voor zelfstandigheid voor het samenwerken en reflectie het middel is om het eigenaarschap te bevorderen

evaluatie school

Algemeen:

De versnelde visitatie was voor de Achtbaan niet iets waar we op gerekend hadden. De vorige visitatie heeft ons doen nadenken of wij nog wel op de goede route zaten. Om dit te gaan onderzoeken hebben besloten de masteropleiding dalton te gaan doen met het hele team o.l.v. Glenda Noordijk. Doordat we met het hele team de opleiding hebben gedaan kon Glenda de opleiding personaliseren naar waar de behoefte van de Achtbaan lag. We zijn dan ook volop bezig geweest met hoe wij bij ons en bij de leerlingen het eigenaarschap konden vergroten. Na een schooljaar met vijf bijeenkomsten, prachtige presentaties en voor ieder zijn eigen portfolio, zijn wij als team en als school hier in gegroeid. Na de evaluatie hebben wij unaniem besloten om als daltonschool verder te gaan.

Eigenaarschap bij het team:

Werkgroep:

In september 2017 zijn naast de opleiding ook begonnen met werkgroepen. Ieder teamlid maakt deel uit van een werkgroep. De leerkrachten mochten zichzelf hiervoor inschrijven, zodat iedereen iets heeft gekozen dat bij hem/haar past. Iedereen is verantwoordelijk voor de werkgroep. Iedere werkgroep heeft een aanspreekpunt die de resultaten communiceert naar de rest van het team. We zijn gestart met de volgende werkgroepen:

- Daltonwerkgroep; Met als doel:

1. Het nieuwe daltonbeleidsplan en werkboek met elkaar schrijven
2. Starten met een leerlingportfolio
3. Reflectie leerlijn op leerkracht- en leerlingniveau.
  - Kunst en cultuur; met als doel het meerjarenplan te gaan schrijven
  - ICT; met als doel de 21st century skills betreft ict een vaste plek te bieden in de klassen.
  - PBS; met als doel PBS weer op de kaart te zetten.
  - Techniek; met als doel het vak techniek in de klassen te verbeteren.

Aan het einde van het jaar hebben alle werkgroepen een presentatie aan elkaar gegeven. Om elkaar te informeren en te laten zien of de doelen al behaald zijn. Sommige werkgroepen zijn daarna gebleven en andere konden stoppen. Kunst en cultuur heeft zijn doel behaald en heeft als nieuw doel om het muziekonderwijs weer op de kaart te zetten.

Ict ging door met hetzelfde doel. PBS is na het behalen van het doel overgegaan van werkgroep naar aanspreekpunt op elke locatie die het PBS op de agenda blijft zetten. Ook techniek heeft zijn doelen behaald en is overgegaan naar een aanspreekpunt. De werkgroepen zorgen ervoor dat het eigenaarschap van de leerkrachten en het team wordt vergroot. Dit is manier waarop we dat de komende jaren verder schoolpunten willen aanpakken

Daltonwerkgroep

Met dalton hebben we stukken geschreven, stukken nagelezen en aanvullingen gedaan om zo samen met andere teamleden het beleidsplan en het werkboek vorm te geven. We hebben nagedacht hoe we reflectie in een leerlijn kunnen weergeven en hebben die van de leerkracht daarna omgezet naar een leerlijn voor de leerling. Zo kan de leerling in zijn portfolio aangeven hoever die is en kan zien wat de volgende stap is.

Verder hebben we het regelmatig gehad over het invoeren van het portfolio, dit koppelen we terug naar het bouwteam en die bespreken het in de bouwvergaderingen.

In het afgelopen schooljaar 2018-2019 hebben we er voor gekozen om de gemaakte leerlijn reflectie te gebruiken als uitgangspunt om reflectie binnen de groepen meer vorm te geven en de leerkrachten meer tools te geven om het te integreren in hun onderwijs. Met als eindresultaat een bak voor iedere klas met materialen om te reflecteren.

Leerkrachten:

Om het eigenaarschap bij leerkrachten te vergroten en meer zichtbaar te maken hebben we een formulier voor proeftuinen gemaakt. Een leerkracht met een idee vult dit in en bespreekt het met de daltoncoördinatoren, daarna vertelt hij er over in de bouwvergadering en wordt besproken wie het precies gaan uitproberen. Na een afgesproken periode wordt het er gereflecteerd en geëvalueerd. Dan wordt er gekeken hoe we verder gaan. Is het iets om uit te breiden naar het hele team, is het voor de bouw, of is het iets wat individueel of incidenteel blijft? Zo is er ruimte voor iedere leerkracht om dingen uit te proberen en is er overzicht van de daltoncoördinatoren om bijv. mensen met dezelfde ideeën aan elkaar te koppelen.

Leerling: Vanaf de kleuters werken de leerlingen met een portfolio. Eerst met een

groepsmap en later met een eigen map. De verantwoordelijkheid van die map ligt bij de leerling. Waar ben ik trots op, waar werk ik aan en waar zou ik aan willen werken. De basis is hiervan gelegd, de komende jaren is dit een punt om verder te ontwikkelen.

Daarnaast groeit de zelfstandigheid van de leerling door te werken aan ik doelen. Deze kun je ook terug vinden in het portfolio. Wat wil ik leren en hoe ga ik dat aanpakken. Ook hier is een ontwikkeling gestart die nog verder door moet groeien.

Coachgesprekken worden ingezet om dingen met elkaar te reflecteren. Dit kan zijn met de leerkracht, maar ook de leerlingen onderling. Van een aantal coachgesprekken met de leerkracht zit een blad in het portfolio.

Vanaf dit schooljaar gaat de leerling vanaf groep 4 samen met zijn ouder naar de portfolio/rapportgesprekken. We hopen dat hierdoor de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap groeit. We zullen dat moeten gaan evalueren en kijken of de vorm zoals nu is gekozen bevalt en hoe we dit verder kunnen verbeteren.

Ouders: Door ouders te betrekken bij het portfolio van hun kind willen we dat de ouders weten waar hun kind mee bezig is. De leerling moet dit zelf kunnen vertellen. Ook door de rapportgesprekken met ouder en kind te gaan voeren hopen we dat de samenwerking met ouders nog beter wordt.

bevindingen visitatieteam

We zijn blij dat jullie besloten hebben om als Daltonschool verder te gaan. We hebben gezien dat jullie de aanbeveling van de vorige visitatie ten volle benut hebben en daarmee hebben jullie deze aanbeveling dan ook gerealiseerd. De masteropleiding Dalton, de start met werkgroepen, het samen met de teamleden vormgeven van het beleidsplan en het werkboek, het ontwikkelen van de leerlijn reflectie en de invoer van het portfolio zijn daar mooie voorbeelden van

---

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Realisatie eisen/indicatoren voor de visitatie

Indicatoren op leerlingniveau	
1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

De leerling is verantwoordelijk voor zijn taak, hij kleurt het pakketje voor die week en draagt zorg voor het afronden van die taken. De leerkracht reflecteert hier tussentijds en aan het eind van de taak op. Hierdoor kan het pakketje van de leerling worden aangepast wanneer dit nodig is. Tijdens taaktijd heeft de leerling de vrijheid om aan de taak van hun keuze te werken.

De leerlingen kunnen ook eigen leerdoelen bedenken en daaraan werken, wel altijd in overleg met de leerkracht. Deze leerdoelen zitten in hun portfolio. Hier zijn we vorig schooljaar schoolbreed mee begonnen en is een punt waar we ons de komende jaren verder in willen ontwikkelen.

De leerling heeft de vrijheid om een andere werkplek te zoeken. Per locatie zijn er afhankelijk van het gebouw afspraak over de samenwerkingsplekken en de stilwerkplekken.

Tijdens keuzewerk kan de leerling uit kaarten en materialen kiezen bij een bepaald onderwerp dat een aantal weken centraal staat. Er zijn ook kaarten bij de zaakvakken die ze kunnen kiezen en ze kunnen een eigen project starten. Een optie waar veel kinderen gebruik van maken. Ze kunnen dan zelf een blad invullen en hier na overleg met de leerkracht mee starten.

Door middel van kanjertraining en PBS zorgen we ervoor dat de leerlingen zich ook verantwoordelijk voelen voor hun omgeving.

bevindingen visitatieteam

Wat wij hebben gezien op de Distelweg zijn kinderen die het vertrouwen genieten van de leerkrachten en kinderen die laten zien dat ze met dat vertrouwen om kunnen gaan en eigen verantwoordelijkheid nemen. Leerlingen hebben de vrijheid om zelf te kiezen

waar ze aan gaan werken met hun weektaak en we hebben de portfolio's van de kinderen mogen inzien en ook uitleg van de kinderen daarbij gekregen. In de portfolio's zitten ook eigen leerdoelen en kinderen kunnen ook nu veel beter zelf monitoren hoe goed ze een doel wel/niet beheersen. Kinderen hebben ook de keuze voor andere werkplekken dan de werkplekken in hun eigen lokaal. Ondanks dat er kinderen uit de diverse klassen bij elkaar zaten, en ook verschillende activiteiten ondernamen, vonden wij de kinderen taakgericht. Ook mogen kinderen met een eigen project werken en daar hebben jullie een mooi formulier voor ontwikkeld.

Wij zagen veel vrijheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen. Bij het tutor rekenen (groep 7 en groep 4) was het heel duidelijk zichtbaar. De kinderen uit groep 7 deden met de kinderen uit groep 4 een rekenspel. De kinderen uit groep 7 zijn de tutor en mochten het spel aanpassen zodat het uitdagend bleef voor allebei. De leerlingen uit groep 7 geven zelf aan het erg fijn te vinden op deze manier te werken, ze zeggen zich meer verantwoordelijk te voelen omdat zij 2 x in de week een half uur de "leerkracht" zijn van een leerling uit groep 4. Dit tutor rekenen doen ze al heel erg lang. Blijf dit ook doen meer vrijheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen kan je een leerling bijna niet geven.

De leerlingen die op de Beukenrode zitten, tonen een behoorlijke mate van zelfstandigheid. De datamuur geeft de doelen aan voor alle leerlingen. Via snappet krijgen leerlingen persoonlijke doelen en een eigen werkpakket aangeboden waarmee ze verder kunnen. Ze tekenen zelfstandig af hoeveel sterren ze per doel behaald hebben. In de taaktijd kunnen de leerlingen zelfstandig werken aan al het werk wat nog gedaan moet worden. De MI keuzetaken kunnen ze zelf invullen. In groep 7 en 8 kunnen ze zelf kiezen wanneer ze aan een instructie deelnemen. In elke klas staat een nakijkbak. Leerlingen kunnen zelfstandig nakijken.

Verschillende leerlingen bedachten zelf een oplossing voor hun werk als de MI hoek vol zat.

Leerlingen mogen eigen projecten kiezen. Er is een handelingswijzer die ingevuld moet worden over het project. Wat wil je doen? Waar ga je dat doen? Welke materialen heb je nodig? Wil je aan de klas presenteren enz.

Bij het kleuterlezen en het tutorrekenen gaan de leerlingen zelfstandig met de jongere leerlingen aan de slag. Het kleuterlezen bestaat uit het samen een boek uitzoeken, voorlezen en door middel van vragen stellen dieper op de inhoud van het boek ingaan.

Bij tutorrekenen hebben de leerlingen vaste maatjes en doen ze rekenspelletjes met elkaar om het automatiseren te bevorderen.

In de kleuterbouw wordt er veel gebruik gemaakt van handelingswijzers. Bv met een tekening of een puzzelladder. Beiden laten een opbouw in moeilijkheidsgraad zien en geven de leerlingen houvast om bv via 8 kleine tekeningetjes zelfstandig een tekening te maken waarbij er zichtbaar een steeds beter resultaat wordt geboekt

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Binnen de school heerst een open sfeer waarin we elkaar vertrouwen, waarin we samen verantwoordelijk zijn en elkaar daar ook gerust op kunnen aanspreken. Het leren van en met elkaar in de dagelijkse praktijk is vanzelfsprekend. Voor nieuwe leerkrachten of leerkrachten die dit aangeven is er coaching van de daltoncoördinatoren, de bouwcoördinatoren of de directie. Net waar de behoefte ligt.

Door als leerkracht te reflecteren met de leerling en de leerling eigenaar te maken van zijn eigen leerproces schenk je ze het vertrouwen in hun eigen leerproces. Iedereen is zich hiervan bewust en werkt hiernaar toe. Hier komen we op terug bij het punt reflecteren.

Het werken met proeftuinen heeft meer vorm gekregen waardoor het makkelijker is zelf dingen uit te proberen. Leerkrachten krijgen zo de ruimte om hun ideeën uitproberen en zich verder te ontwikkelen. Dit blijft iets om te stimuleren.

bevindingen visitatieteam

De open sfeer op de Distelweg hebben we zelf ook ervaren, we hebben een team gezien dat vertrouwen uitstraalt en graag wil samenwerken. Doordat jullie meer reflecteren met de leerlingen, coachingsgesprekken houden, laten jullie ook zien dat je vertrouwen in de leerlingen hebt en dat de leerlingen hierdoor meer eigenaarschap ervaren. Ook werken jullie nu met proeftuinen, wat ook weer ruimte biedt voor meer eigen verantwoordelijkheid bij de teamleden.

Dmv de proeftuintjes krijgen de leerkrachten het vertrouwen om nieuwe dingen uit te proberen. Er is veel ruimte om zichzelf te kunnen zijn en te kunnen doen wat goed bij de leerkracht past. Let wel op dat de doorgaande lijn wel bewaakt wordt.

In alle klassen van de Beukenrode zie je dat de leerkrachten een duidelijke structuur aanbieden waardoor de leerlingen goed weten waar ze aan toe zijn.

Instructiemomenten zijn goed aangegeven en het is duidelijk waar en wanneer leerlingen buiten de groep mogen werken. In groep 4/5 waren hoeken ingericht en daar was duidelijk dat er maar 2 of 4 leerlingen in mochten. Was de hoek vol dan moesten ze zelf een oplossing bedenken. In alle klassen waren de doelen goed zichtbaar en konden leerlingen door een nakijkbak zelfstandig nakijken. In alle groepen werd er veelvuldig gebruik gemaakt van handelingswijzers. Deze boden de

leerlingen houvast in het zelfstandig werken. Er was genoeg ruimte voor eigen initiatieven, vaak ook met handelingswijzers, en leerlingen konden op werkplekken zitten waar ze wilden. Althans als er genoeg badeendjes beschikbaar waren. Die zetten ze op hun tafel als ze ergens anders gingen werken. Het voorlezen bij de kleuters en het tutorrekenen is goed begeleid en inge oefend zodat de leerlingen als een spelletje klaar is precies weten hoe ze verder moeten. De lijst met opdrachten of bij het voorlezen met tips en vragen helpen hen het werk inhoudelijk goed te doen. Bij alle leerlingen die ik gesproken heb wisten de leerlingen goed te vertellen wat ze moesten doen, waarom en binnen welk tijdsbestek. Ook als ze met de opdracht klaar waren wisten ze aan te geven wat ze dan nog konden doen.

Indicatoren op schoolniveau

afdeling 1.1

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Door de dalton masteropleiding zijn we als team gegroeid. Onze gezamenlijke visie is besproken en verder ontwikkeld. Als team voelen we ons samen verantwoordelijk, er is openheid en we helpen elkaar waar nodig. De verantwoordelijkheid is op een aantal vlakken verschoven van de directie naar werkgroepen, ook dit vergroot de verantwoordelijkheden van de teamleden. Dit is een goede ontwikkeling die we de komende jaren voortzetten.

bevindingen visitatieteam

We hebben gezien en ervaren dat de masteropleiding jullie als team echt goed heeft gedaan. Het heeft jullie dichter tot elkaar gebracht. Veel teamleden noemen de presentaties aan het eind van deze opleiding echt als een meerwaarde. Mooi om te ervaren dat de verantwoordelijkheid nu veel meer bij het team zelf ligt en minder bij de directie.

We zagen echt een team aan het werk die de verantwoordelijkheid nam over het

Daltononderwijs. Dit kon ook omdat het team na de masteropleiding met elkaar de lijnen uitgezet heeft.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau chrijving 1_1

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerlingen zijn gewend zelfstandig te functioneren, ze plannen hun weektaak, hun taaktijd en ze kijken zelf hun werk na. Bij het inleveren beslissen zij of ze hulp willen van de leerkracht. Waar ze willen werken kunnen ze ook zelf kiezen zoals bij kernwaarde 1 al is besproken
Ze zijn gewend aan uitgestelde aandacht en kunnen elkaar helpen als dat nodig is. Daarnaast kunnen ze zelf een eigen project of een doel kiezen om aan te werken. Ze bespreken met de leerkracht hoe ze aan dat doel wil werken. Het werken aan eigen doelen en de periodetaak zijn punten die we verder willen ontwikkelen.

bevindingen visitatieteam

Bij de kleuters hebben wij veel zelfstandigheid gezien. We zagen uitgestelde aandacht, dmv een sjaal liet de juf zien niet gestoord te willen worden. Er was ook geen kleuter die naar de juf toe kwam. De leerlingen konden zelf goed aan het werk. Ook het kiezen op het digibord van de taken verliep soepel. De leerlingen hadden een taak gekozen, op het bord hing een rode en groene cirkel. Als de rode cirkel voor hing mochten de leerlingen niet van taak wisselen, bij de groene cirkel wel. De juf gaf het niet aan dat ze de cirkel ging veranderen. De leerlingen waren zelf goed aan het opletten wanneer ze wel weer een andere taak mochten kiezen.

--

Indicatoren op leraarniveau
----

opdracht 1.1

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school
